IN PACE ET IN BELLO CARITAS

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

CENTRALNY ORGAN P.C.K.

WARSZAWA
1931
ROK XI
№ 9

CENA EGZ. 1 ZŁOTY

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
(Założony w 1919 roku)

TREŚĆ NUMERU:

SOMMAIRE:

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM. CENA EGZ. 1 ZŁ.

Nr. 9 WARSZAWA — LISTOPAD 1931 R. ROK XI

Polski Czerwony Krzyż

CENTRALNY ORGAN POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA
WYDAWNICTWO MIESIĘCZNE

CROIX ROUGE POLONAISE

ORGANE CENTRAL DE LA CROIX ROUGE POLONAISE
REVUE MENSUELLE

Komitet Redakcyjny: Dr. B. Zakliński, Leopold Rutkowski, doc. dr. Ludwik Zembrzuski.

Redaktor: Zofja Wołłowiczowa. Wydawca: Zarząd Główny P. C. K.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Smolna 6, telefon 235-29 czynna codziennie od godziny 10 — 2 popołudniu

Prenumerata roczna 12 zł., zagranicą 2 dol. Konto w P. K. O. Nr 10.540.

Doc. Dr. L. ZEMBRZUSKI.

AKCJA NA RZECZ BEZROBOTNYCH A POLSKI CZERWONY KRZYŻ

Ciężkie obecne przesilenie ekonomiczne i zbliżająca się zima — oto dwa czynniki, nasuwające poważną troskę o los całych rzesz, pozbawionych pracy, dachu nad głową, ciepłej odzieży i częstokroć niezbędnej dla życia strawy. Wytworzone pod tym względem stosunki wymagają zaradzenia im w jaknajszerszym zakresie z punktu widzenia społeczno - humanitarnego. Oczywiście, że pomoc ta nie może być zorganizowana w całej rozciągłości wyłącznie siłami społeczeństwa. Udział państwa w tej akcji w postaci właściwej polityki gospodarczo-socjalnej nasuwa się sam przez się. Lecz i samo państwo nie podoła temu zadaniu bez współudziału ze strony najszerszych warstw ludności wszystkich sfer i instytucyj oraz zrzeszeń filantropijno-humanitarnych.

Można powiedzieć, że społeczeństwo znajduje się nawet w lepszej sytuacji wobec tego zagadnienia niż państwo, ponieważ dostarczyć może niewyzyskanych często źródeł pomocy, dawać inicjatywę, pozyskiwać świeże siły do współpracy i ofiarności, posiadając w postaci potencjalnej rezerwę tych sił, mogącą być uruchomioną przy zastosowaniu dobrej woli i wysiłku w zrozumieniu doniosłości i konieczności obywatelskiego czynu.

Pomiędzy instytucjami, powołanemi w pierwszym rzędzie ze względu na swój cel i charakter do współpracy z naszem państwem na polu pomocy dla bezrobotnych, wybić się winien na miejsce naczelne Polski Czerwony Krzyż, którego nie może brakować w tej akcji pod żadnym pozorem.

W niektórych krajach Czerwony Krzyż ujął we własne ręce niemal całe zaszczytne zadanie niesienia pomocy ludności, zagrożonej nędzą i niedolą przy nadchodzących miesiącach zimowych. Nie należy przytem zamykać oczu na jedną ważną okoliczność, mianowicie, że z końcem zimy nie skończą się z pewnością, jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej, wszystkie ujemne wyniki przesilenia gospodarczego, których jesteśmy świadkami.

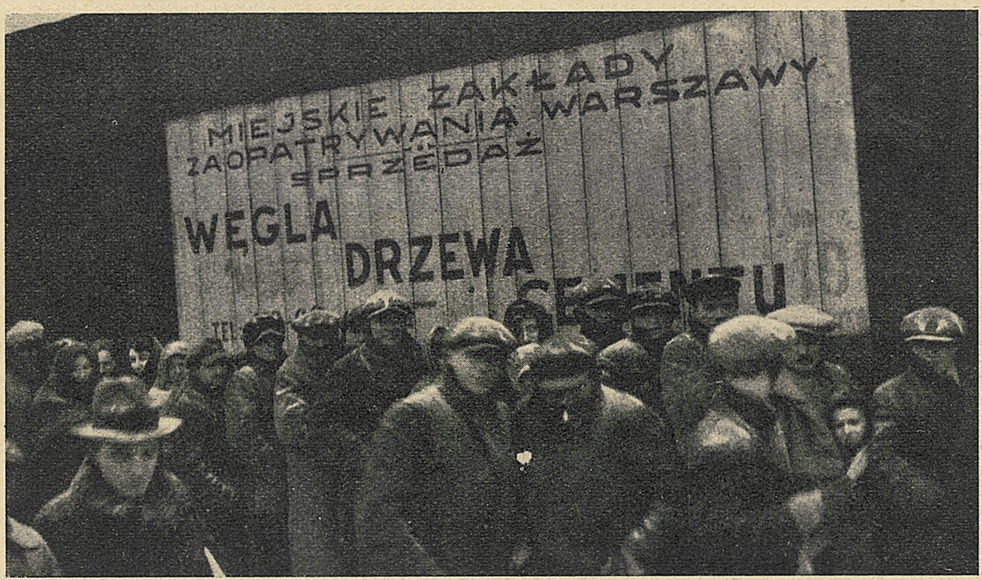
I oto powstaje zadanie podjęcia przez Polski Czerwony Krzyż akcji, którą życiowa konieczność zmusi do rozciągnięcia poza okres czasu, oficjalnie przewidywany i uplanowany. Zadanie to niełatwe i odpowiedzialne, lecz jakaż instytucja jak nie

Czerwony Krzyż posiada już piękną tradycję dążenia z pomocą wszędzie tam, gdzie przeróżne katastrofy, głód lub epidemje ściągały klęski na ludność, podcinające i niweczące życie społeczne, zdrowie i dorobek kulturalny? Jeżeli taka akcja ideowa podejmowaną jest przez Czerwone Krzyże na terenie międzynarodowym, to w stosunku do własnych obywateli staje się ona wprost nakazem narodowo-etycznym i imperatywem patrjotycznym.

Zachodzi pytanie, jakiemi drogami Polski Czerwony Krzyż ma dążyć do osiągnięcia celu w doniosłej i niezbędnej akcji pomocy dla pozbawionych pracy i pogrążonych w niedoli współobywateli i to akcji bądź co bądź obliczonej na dłuższą metę, a zatem planowej i wytrwałej?

Przedewszystkiem wydaje się niezbędnem nawiązanie jaknajściślejszej styczności i łączności z organami państwowemi, samorządowemi i obywatelskimi komitetami lokalnymi pomocy dla bezrobotnych, wykazujące jaknajżywsze realne zainteresowanie się samą akcją i gotowością ofiarną do współpracy, służąc własną inicjatywą i rozporządzalnemi siłami, podsuwając najbardziej celowe i racjonalne plany i projekty. Nigdzie, na żadnej placówce, podjętej przez kogokolwiek na tem polu, nie powinno brakować współdziałania ze strony Polskiego Czerwonego Krzyża.

Sama akcja w tym zakresie na rzecz pozbawionych pracy, wymaga bezwątpienia bardzo dużycn środków materjalnych. Gromadzenie funduszów na ten cel przy obecnem położeniu gospodarczem nie jest zapewne rzeczą łatwą. Wydatna pomoc państwowa i ze strony ad hoc powołanego Komitetu jest nieuniknioną i w tym celu, jak wiadomo powszechnie, podjęte zostały najdalej idące zarządzenia o charakterze tymczasowym, wkładające pewne zobowiązania na ogół obywateli.

Rozdawnictwo opału bezrobotnym.

Rzeczą będzie Polskiego Czerwonego Krzyża swem zainteresowaniem się, swą żywą, ruchliwą działalnością, docieraniem do źródeł nędzy, potrzeb i biedy pozyskać z jednej strony zaufanie ludności, z drugiej — czynników miarodajnych, rozporządzających funduszami publicznemi.

Z drugiej strony nie o samą gotówkę tylko chodzi: zbiórka ofiar w postaci zapasów żywności, odzieży, opału, środków oświetlenia pomieszczeń (nafty, świec i t. p.), leków i t. d. przy zastosowaniu żywego

słowa, przekonywującej propagandy, może wydać w rękach członków P. C. K. najlepsze wyniki pod hasłem, że najdrobniejsza nawet ofiara czy to w pieniądzach, czy w naturze będzie przyjmowana z wdzięcznością w imię wspólnego humanitarnego wysiłku wszystkich, komu dobro sprawy leży istotnie na sercu i we własnem sumieniu.

Jako dalszy nakaz chwili, to — uruchomienie przez Oddziały P. C. K. punktów sanitarno-odżywczych przy pomocy ofiarnych obywateli, dożywianie, zwłaszcza dzieci, udzielanie najbiedniejszym bezpłatnych porad lekarskich i higjeniczno-sanitarnych w przychodniach i poradniach oraz po mieszkaniach prywatnych, osobom, istotnie na taką pomoc zasługującym. Duże poparcie tej działalności mogłyby okazać ze swej strony siostry pogotowia sanitarnego P. C. K., powołane siłą rzeczy do spełnienia swych zobowiązań pod względem ideowym wobec nadzwyczajnych w danej chwili potrzeb krajowych, czy to na punktach sanitarno-odżywczych, czy w postaci współpracy z lekarzami w udzielaniu przez nich porad sanitarno-higjenicznych, czy to w wyszukiwaniu prawdziwej nędzy i odwiedzaniu najbardziej akcji pomocniczej potrzebujących i t. p.

Dalszem zadaniem Polskiego Czerwonego Krzyża byłoby uruchomienie Kół młodzieży P. C. K. do współpracy z organizacjami społeczno-humanitarnemi w zakresie np. zbiórki ofiar, lub roztoczenia koleżeńskiej opieki nad młodzieżą (dziećmi) najuboższej ludności, czuwając nad tem, by ciężkie położenie materjalne rodzin nie odezwało się ujemnie na uczęszczaniu tych dzieci do szkół powszechnych dla braku ciepłej odzieży, obuwia i t. p., by więc z tego powodu nie ucierpiała oświata i kultura szerszych mas i nie powstały szeregi „bezrobotnych chłopców i dziewcząt“, wałęsających się bez celu i zajęcia i łatwo demoralizujących się wśród wytworzonych niepomyślnych warunków bytu.

Gdzie fundusze na to pozwolą[1]), należałoby tworzyć warsztaty: szewckie, krawieckie, introligatorskie, szwalnie i t. p. nawet nie w celach zarobkowych, lecz w celu zatrudnienia pracą i w celu przyjścia z pomocą własną ze strony zatrudnionych tym właśnie sposobem najbiedniejszym współobywatelom, dostarczając im przedmiotów codziennej potrzeby oraz w celu przeciwdziałania nieróbstwu i rozleniwieniu się liczniejszych rzesz.

Oto kilka zaledwie rzuconych myśli, ponieważ niepodobna z góry przewidzieć możliwości, które skierować mogą akcję w kierunku najpilniejszym, najbardziej wskazanym w krytycznych chwilach przesilenia. Miejscowe organy P. C. K. z pewnością zorjentują się w stanie najistotniejszych potrzeb i sposobów ich zaspakajania w imię najżywotniejszego, pełnego pięknej tradycji hasła: nie tylko in bello, lecz również in pace caritas.

---

[1]) Wiele Oddziałów z pewnością je posiada!...

ZOFJA WOŁŁOWICZOWA.

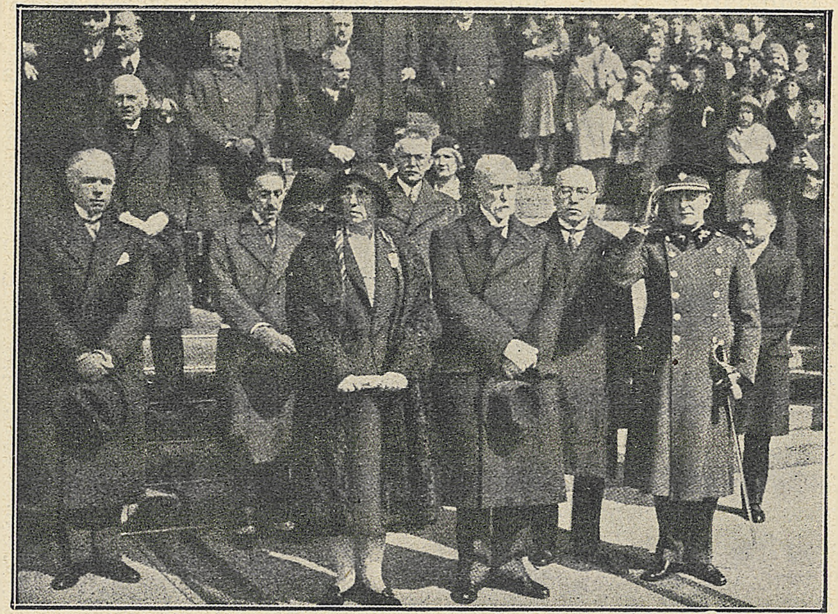
ROZEJM BOŻY

Druga uchwała XIV Międzynarodowej Konferencji Czerwonego Krzyża brzmi jak następuje:

ROZEJM CZERWONEGO KRZYŻA.

„Konferencja wyraża życzenie, aby komisja złożona z trzech członków reprezentujących trzy towarzystwa Czerwonego Krzyża i wyznaczonych przez Czerwony Krzyż Czechosłowacki, Czerwony Krzyż Belgijski i Ligę Czerwonych Krzyży otrzymała za zadanie przestudjowanie na miejscu, podczas trzech następnych lat organizację i wyniki „Rozejmu Czerwonego Krzyża“, w Czechocłowacji. Powyższa Komisja przedstawi sprawozdanie na XV Międzynarodową Konferencję Czerwonego Krzyża i będzie się opierała na współpracy z Sekretarjatem Ligi Czerwonych Krzyży“.

Przed paru laty umieściliśmy na łamach naszego pisma wyczerpujący artykuł o ,,Rozejmie Bożym“, wznowionym przez Czechosłowacki Czerwony Krzyż i będącym nowoczesną interpretacją średniowiecznego obyczaju ,,Tregua Dei“. Od lat dziesięciu Czechosłowacki Czerwony Krzyż obchodzi co roku w okresie Wielkanocnym odbywać w rozmaitych krajach, z uwzględnieniem stosunków miejscowych. Komisja złoży sprawozdanie ze swej działalności na XV Konferencji Międz. Czerwonego Krzyża, mającej odbyć się w Tokio w 1934 roku. Na referenta Komisji powołano p. Dronsart‘a, Dyrektora Naczelnego Belgijskiego Czerwonego Krzyża, prócz tego w skład

Rozejm Boży: dwuminutowe milczenie, na pierwszym planie stoją prezydent Masaryk i jego córka Alicja Masarykówna prezes Czechosłowackiego Czerwonego Krzyża.

uroczystość ,,Rozejmu“, zyskującą coraz więcej zwolenników na całym obszarze państwa Czechosłowackiego i zagranicą.

Wyżej zacytowana uchwała XIV Konferencji wymownie dowodzi, że inicjatywa podjęta przed dziesięciu laty przez Alicję Massarykównę, prezeskę Czechosłowackiego Czerwonego Krzyża, zdobyła zasłużony rozgłos i że uznana przez czynniki miarodajne, jako wielce pożyteczna i pożądana, została wskutek tego ogłoszona, jako godna naśladowania przez inne Czerwone Krzyże.

Powstała istotnie komisja mająca na celu przestudjowanie organizacji ,,Rozejmu“. Komisja ma na celu badanie warunków, w których ,,Rozejm“ będzie mógł się

Komisji wchodzą przedstawiciele Amerykańskiego i Italskiego Czerwonego Krzyża, prezesem Komisji obrano p. Alicję Massarykównę, prezeskę Czechosłowackiego Czerwonego Krzyża.

Główna idea ,,Rozejmu“ polega na dobrowolnem przestrzeganiu raz w roku trzydniowej przerwy wszelkich walk politycznych i waśni partyjnych oraz wszelkich sporów i sprzeczek natury prywatnej. Pierwotnie rzucona myśl o zastosowaniu tradycji średniowiecznej ,,Treuga Dei“ do warunków życia nowoczesnego znalazła przed dziesięciu laty oddźwięk w społeczeństwie czechosłowackiem i zdobyła w prędkim czasie ogólne uznanie. Należało tylko znaleźć najpożyteczniejsze zastosowanie ,,Ro-

zejmu", odpowiadające pokojowym zagadnieniom Czerwonego Krzyża w zakresie higjeny, opieki nad dzieckiem, pielęgniarstwa i t. d.

W kwietniu r. b. naczelny dyrektor Polskiego Czerwonego Krzyża jeździł specjalnie do Pragi w celu zapoznania się z przebiegiem „Rozejmu" i był obecny na uroczydynie o tem, co ludzi jednoczy we wspólnych dążeniach i wysiłkach dla obranego celu. W myśl poprzedniego Czechosłowacki Czerwony Krzyż przesyła zawczasu redakcjom głównych czasopism Czechosłowacji artykuły i rysunki znanych pisarzy i rysowników, dotyczące „Rozejmu" i duchowej jego doniosłości. Prócz tego redak-

Rozejm Boży na prowincji (Brandys n/Łabą).
Grupa dzieci w strojach ludowych i Sokoli przyjmują gości z Pragi.
Pierwszy z prawej strony siedzi Naczelny Dyrektor Pol. Czerw. Krzyża
Dr. B. Zakliński.

stościach związanych w stolicy Czechosłowacji z tym obchodem.

Przytoczymy poniżej kilka szczegółów o przebiegu „Rozejmu Bożego" w roku bieżącym.

Organizacja „Rozejmu" była podzielona na cztery części: a) Rozejm i prasa, b) uroczyste ogłoszenie „Rozejmu" w Pradze, c) uroczystości urządzone na obszarze całego państwa, d) propaganda pokojowa w prasie stosownie do obranego tematu.

a) W przeciągu trzech dni pisma powstrzymują się od wszelkich napaści politycznych i od artykułów o charakterze polemicznym. Wysuwana jest zasada, iż należy zapominać o tem, co ludzi jątrzy i wzajemnie źle usposabia, pamiętając jecje zamieszczają od siebie artykuły odpowiedniej treści. Prasa czechosłowacka umieściła w tym roku 295 artykułów, dotyczących „Rozejmu", kładąc specjalny nacisk na tegoroczne hasło: „Dobro dzieci przedewszystkiem". Wdzięczny ten temat znakomicie się nadawał do propagandy na rzecz pokoju i przemawiał do wszystkich czytelników.

b) Ogłoszenie „Rozejmu" odbyło się bardzo uroczyście w gmachu Parlamentu w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej, władz państwowych, ciała dyplomatycznego i dwuch tysięcy zaproszonych gości.

Przebieg uroczystości był następujący:
hymn narodowy,
chóry,

przemówienie p. Stivina, wice-prezesa Izby,

przemówienie prof. Uhera, delegata Czechosłowackiego Czerw. Krzyża,

przemówienie p. dr. Słowika, ministra spraw wewnętrznych,

mowa p. Dronsart'a, naczelnego dyrektora Belgijskiego Czerw. Krzyża, zabierającego głos w imieniu Międzynarodowej Komisji badań nad „Rozejmem",

ogłoszenie „Rozejmu",

chór końcowy.

Nastrój ogólny był niezmiernie uroczysty i wszyscy obecni doznali bardzo silnego i bardzo podniosłego wrażenia. O oznaczonej godzinie Prezydent i przedstawiciele władz opuścili salę Parlamentu i wyszli na ganek, gdzie stanęli w oczekiwaniu wystrzału armatniego, mającego uprzedzić ludność stolicy o tem, że następuje dwuminutowe milczenie, hołd oddany żołnierzom czechosłowackim, poległym podczas Wojny Światowej.

Na placu przed pałacem narodowym, w którym mieści się Parlament, zebrane tłumy publiczności otaczały wznoszący się na środku placu „Posąg rannego", dłuta znakomitego czeskiego rzeźbiarza.

Dwoje dzieci — członkowie Czerwonego Krzyża Młodzieży zbliżyły się do pomnika i złożyły na stopniach olbrzymi wieniec że świeżych kwiatów. Rozległ się strzał armatni. W całem mieście zapadła na dwie minuty uroczysta, niczem niezmącona cisza, wszelki ruch kołowy ustał. Drugi strzał armatni i jednocześnie wypuszczenie kilkuset gołębi obwieściły zakończenie uroczystości w obrębie Pragi.

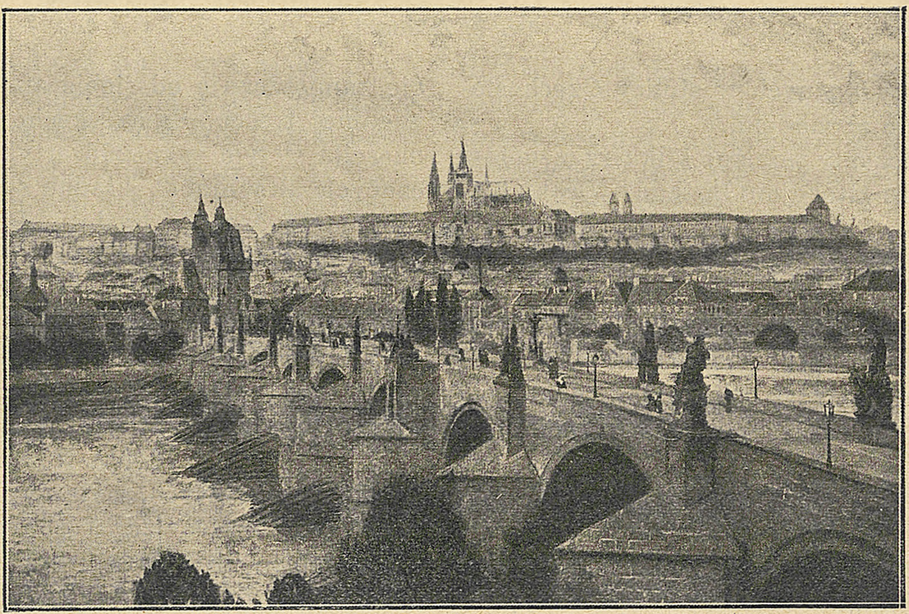
Na prowincji ogłoszenie „Rozejmu" dało powód do szeregu uroczystości i obchodów, przyczem w bardzo wielu miejscowościach Czerwony Krzyż Młodzieży brał czynny udział w manifestacjach, urządzając pochody i zabawy.

Zasadniczy temat „Rozejmu" stanowi bezwzględnie porozumienie narodowe i międzynarodowe, lecz oprócz tego Czerwony Krzyż Czechosłowacki wybiera co roku specjalny temat propagandowy, który nadaje całej akcji „Rozejmu" bardziej konkretne i wysoce praktyczne znaczenie.

W latach poprzednich były wybierane następujące tematy:

1922 — „Pokój i zdrowie".

1923 — „Pokój i zdrowie".

Ogólny widok Pragi.

1924 — „Czerwony Krzyż Młodzieży“.
1925 — „Higjeniczne mieszkania“.
1926 — „Zdrowie i pokój“.
1927 — „Pielęgniarki i samarytanki“.
1928 — „Zmobilizowanie dla celów społecznych jednostki, rodziny i państwa“.
1929 — „Dziesięć lat pracy dla zdrowia i dla pokoju“.
1930 — „Karność osobista“.
1931 — „Dobro dzieci przedewszystkiem“.

Widzimy, jakim różnorodnym i jednocześnie aktualnym zagadnieniom służył „Rozejm Boży“ w przeciągu lat ubiegłych. Czechosłowacki Czerwony Krzyż słusznie wychodził z założenia, iż myśl konkretna przemawia o wiele lepiej do społeczeństwa, od wszelkich ogólników i od utartej i bezdusznej frazeologji. „Rozejm“ musi dążyć do tego, aby wytworzyć i ułatwić współpracę pomiędzy Czerwonym Krzyżem i mężami politycznymi, artystami i działaczami społecznymi. Sam fakt ogłoszenia „Rozejmu“ w parlamencie nadaje uroczystości piętno specjalne, cały naród łączy się jednomyślnie z Czerwonym Krzyżem w imieniu wielkiej i konkretnej idei. „Rozejm“ jest właśnie symbolem tej łączności i tej spójni, która powinna istnieć pomiędzy Czerwonym Krzyżem i narodem.

Słusznie powiedziała Alicja Massarykówna, inicjatorka i twórczyni „Rozejmu“, iż „Rozejm nie oznacza bynajmniej stagnacji, bezczynności lub uczuciowości — składniki Rozejmu stanowią: praca rzeczowa i wiara, że każdy z nas przyczyni się do wytworzenia lepszej przyszłości“.

Nie wątpimy, że idea „Rozejmu“ zawdzięczając nowopowstałej Komisji, znajdzie licznych zwolenników w różnych krajach i stanie się z czasem jedną z najpopularniejszych i najbardziej wydatnych manifestacyj Czerwonokrzyskich. Sądzimy, że i Polski Czerwony Krzyż żywo się zajmie tą sprawą. Oczywiście każdy kraj będzie sam wybierał tematy „Rozejmu“ i będzie organizował według warunków miejscowych uroczystości związane z tym obchodem, który winien być dostępny i zrozumiały dla najszerszych warstw społeczeństwa. Prace Komisji są dopiero zapoczątkowane, ustalono dotychczas zasady, iż wiosna (kwiecień lub maj) jest najwłaściwszą chwilą dla „Rozejmu Bożego“. Jeden z członków Komisji wystąpił z wnioskiem, iż należałoby połączyć uroczystości „Rozejmu“ z „Tygodniem Czerwonego Krzyża“, poświęcając wówczas „Rozejmowi“ pierwszy dzień „Tygodnia“.

OPIUM

Pewien znakomity lekarz nazwał opium „boskim lekiem“. Ileż to ludzi skazanych na srogie cierpienia, trwające nieraz po kilka tygodni i miesięcy, którym dawka opium przyniosła po kilku chwilach niewypowiedzianą ulgę, użyło by tego samego określenia. Osoby na przykład, dotknięte rakiem nie dającym się operować, mogą, zawdzięczając opium, życie swe zakończyć w warunkach względnie możliwych; bez tego znieczulającego środka byłyby skazane na iście piekielne tortury.

Lecz istnieje jeszcze inne piekło, aniżeli piekło zrodzone przez cierpienie fizyczne, mianowicie piekło, które „opioman“ sam sobie stwarza.

Trudno orzec, co przeważa na szali — zło i zniszczenie wywoływane przez nadmierne zażywanie opium lub też dobrodziejstwa, które wyrządza chorym i cierpiącym; chodzi o to, aby zażegnać klęskę, a wyzyskiwać strony dodatnie. Całe zadanie na tem polega.

Na początku niniejszego stulecia zagadnienie opium nabrało znaczenia międzynarodowego. Około roku 1906 uznano, że Chiny, niszczone przez nadmierny użytek opium wymagały ratunku od innych naro-

dów. Kierownicy akcji ratunkowej podjęli się wytępić tę plagę w przeciągu 10 lat. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, pragnąc okazać swoją pomoc, zwołały specjalną komisję doradczą, złożoną z przedstawicieli kilku państw. Na skutek zaproszenia Stanów Zjednoczonych, międzynarodowa Komisja do walki z opium zebrała się w roku 1909. Było to zapoczątkowaniem międzynarodowego ruchu, który znacznie się rozszerzył w przeciągu ostatnich 20 lat.

W roku 1912 zebrała się w Hadze druga konferencja, z której wyłoniła się międzynarodowa Konwencja o opium, zawarta w tym samym roku. Wielka wojna gwałtownie przerwała działalność zrodzoną z Konwencji. Po zawieszeniu broni weszła ona ponownie na porządek dzienny. Traktat Wersalski zawiera klauzulę zastrzegającą, że międzynarodowa Konwencja o opium z roku 1912 winna wejść znowu w życie.

Artykuł XXIII Paktu Ligi Narodów stanowi jeszcze jeden krok naprzód, brzmi bowiem, jak następuje:

„... z zastrzeżeniem i zgodnie z zarządzeniami istniejących obecnie lub zawieranych w przyszłości międzynarodowych Konwencyj, członkowie Ligi Narodów obarczają Ligę ogólną kontrolą nad umowami dotyczącemi handlu opium oraz innych szkodliwych środków lekarskich...“.

W roku 1920 Liga Narodów postanowiła utworzyć doradczą komisję dla handlu opium i innych szkodliwych środków lekarskich. Komisja przeprowadziła bardzo szczegółowe wywiady i brała czynny udział w kilku konferencjach, dotyczących narkotyków. Ostatnia taka konferencja odbyła się w Genewie w maju roku 1931, omawiano na niej rozmaite zarządzenia, mające na celu ograniczenie wyrobu narkotyków dla wszechświatowych celów leczniczych i naukowych.

Nie można jeszcze przewidzieć skutków powyższej konferencji, lecz dały się już teraz wyczuwać pewne dodatnie objawy, np. stwierdzone w ostatnich latach zmniejszenie ruchu w nielegalnym handlu narkotykami. Objaw ten nie jest wypadkowy, lecz wynika z czujności agentów, używanych do wytropienia takich handlarzy.

Rząd holenderski przedstawił np. w roku 1929 doradczej komisji sprawozdanie o tranzakcjach zawieranych przez pewną wytwórnię wyrobów chemicznych, która wywoziła narkotyki w celach nielegalnych. Wytwórnia ta dostarczyła połowę ogólnego zapasu heroiny, sprzedawanej nielegalnie. Zakład ten został zamknięty, co dowodzi o potężnych wpływach, któremi rozporządza prawo.

Narodowe Towarzystwa Czerwonego Krzyża wykazały bądź poszczególnie, bądź zbiorowo wielkie zainteresowanie sprawą opium, która była niejednokrotnie poruszana na międzynarodowych konferencjach Czerwonego Krzyża.

Na pierwszej konferencji Czerwonych Krzyży Dalekiego Wschodu (Bankok 1922 rok), rola Czerwonego Krzyża w walce z nadużyciem narkotyków została uwypuklona we wstrząsającem „exposé“ d-ra Petera, członka Rady propagowania higjeny w Chinach.

Na drugiej Konferencji Czerwonych Krzyży Dalekiego Wschodu (Tokjo, 1926 r.) Indyjski Czerwony Krzyż przedstawił specjalne sprawozdanie o nieszczęściach spowodowanych przez opium i przez inne szkodliwe lekarstwa. XIV uchwała powzięta na powyższej konferencji zaleca narodowym towarzystwom Czerwonego Krzyża, aby stosowały program popularnego nauczania higjeny, mającego między innemi na celu:

1) zapobieganie chorobom wenerycznym,

2) unikanie nadużywania opium w krajach, w których podobne zarządzenia wydają się potrzebne.

W Południowej Ameryce Czerwony Krzyż zajmuje się tem zagadnieniem i ma tembardziej nadzieję uzyskania konkretnych wyników, iż posiada pomoc i oparcie

władz rządowych, które często nie są w stanie wszcząć na własną rękę czynną kampanję higjeny i są bardzo rade, gdy Czerwony Krzyż podejmuje się tego zadania.

Dr. Anselmino na prośbę swoich kolegów, należących do stałej komisji walki z opium, napisał bardzo treściwą i bardzo pożyteczną broszurę o używaniu narkotyków. Czytamy w tej książce, że mak, z którego wyciąga się opium, hodowany jest w Macedonji, Turcji, Persji, Rosji, w Indjach i w Chinach. Mak jest rośliną jednoroczną i musi być siany co roku. Zbiór maku odbywa się, gdy makówki są dojrzałe. Jeżeli otworzymy ostrzem noża zieloną makówkę, ujrzymy sączące się kropelki mlecznej cieczy. Wystarcza jednorazowej ulewy lub burzy, aby odrazu zniszczyć całoroczny zbiór opium, zmywając odrazu mleczną ciecz sączącą się z rośliny. Z tego też powodu mak hodują jedynie w krajach, w których niema deszczów na jesieni. Zebranie kilogramu opium wymaga mniej więcej 250 godzin pracy. Wśród rządów, usiłujących wywierać kontrolę nad handlem opium, wymienimy Indje, które oświadczyły w roku 1926, że wszelki wwóz narkotyków będzie skasowany od roku 1931, za wyjątkiem narkotyków potrzebnych dla celów leczniczych i naukowych.

Indje wywożą dwa rodzaje opium: jeden wysyłają na Daleki Wschód, drugi do Londynu, dla wyrabiania morfiny.

Ten ostatni gatunek opium sprzedawany jest przez Wysokiego Komisarza dla spraw Indji, pod kontrolą Brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, upoważnionym aptekarzom. Również w Persji rząd kontroluje sprzedaż opium.

Opium zawiera liczne sole alkaliczne, z których najbardziej znaną jest morfina. Opium, morfina i wszelkie inne narkotyki są niezastąpione, gdy przepisuje je lekarz, lecz są groźnem niebezpieczeństwem w rękach ludzi niepowołanych. Zażywanie wszelkich narkotyków, o ile staje się przyzwyczajeniem, posiada tę wspólną cechę, iż wcześniej czy później, zatraca się zmysł moralny, przyczem następuje bardzo często upadek fizyczny i umysłowy.

Przy upartej bezsenności lub przy niektórych cierpieniach można skutecznie leczyć pacjenta, nie używając narkotyków, dawać przygodnie morfinę lub opium w razie bezsenności jest wysoce karygodnem.

W tych wypadkach, gdy fizyczne lub moralne cierpienia stają się nie do zniesienia, używanie opium lub morfiny pod opieką lekarza jest całkiem dozwolone, lecz należy pamiętać, że w każdym poszczególnym wypadku potrzebny jest lekarz dla przepisania właściwego środka.

Artykuł nadesłany przez Sekretarjat Ligi Czerwonych Krzyży, Listopad 1931.

CO TO JEST TRĄD?

„Człowiek, dotknięty trądem nosić będzie odzież rozdartą i chodzić będzie z głową nieosłoniętą, okryje on swą brodę i wołać będzie: nieczysty, nieczysty"!

„Jak długo będzie chorym, będzie on zabrudzonym, będzie nieczystym. Będzie mieszkał sam, a mieszkanie jego ma być poza osiedlem".

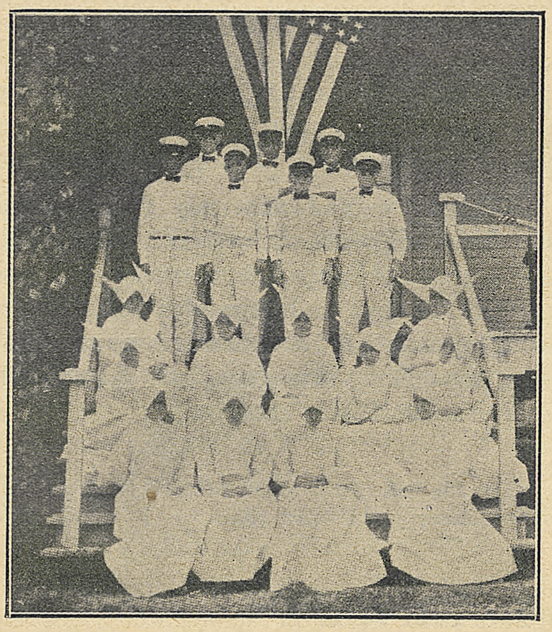
Z ks. Levi XIII, 45 i 46.

Trąd istnieje od czasów bardzo dawnych. Opisują go księgi indyjskie Vedy z przed 3000 lat; trąd znany był w starożytnej Babilonji, Asyrji, Chinach i t. p. Nie wiadomo dobrze, w jaki sposób rozszerzyła się ta zaraźliwa choroba po całym świecie: częściowo przyczyniły się do tego w średniowieczu wojny krzyżowe. Oddawna stosowano do trędowatych odosobnienie (izolację) w postaci niesłychanie uciążliwej. W wiekach średnich trędowaty nie mógł opuścić obozu izolacyjnego pod grozą kary śmierci. Jeżeli ktoś przypadkiem znalazł się zbyt blisko miejscowości, przeznaczonej

dla tych nieszczęśliwych chorych, zmuszony był tam pozostać nazawsze i poczytywany był za umarłego, własność jego przechodziła do spadkobierców, a żona (wzgl. mąż) mogła wstąpić w nowy związek małżeński. W r. 72 naszej ery założony został zakon św. Łazarza, którego celem stała się opieka nad trędowatymi i tworzenie zakładów izolacyjnych (leprozorjów) [1].

Pomiędzy r. 1084 i 1472 założono w Europie 21.000 takich przytułków. Ponieważ do trądu zaliczano wówczas inne choroby, np. łuszczycę, wśród trędowatych umieszczano również innych chorych, którzy

[1]) Lepra = trąd.

Grupa Sióstr miłosierdzia i trędowatych w przytułku w Carville w Ameryce (St. Luizjana), oczy trędowatych pokryte są na zdjęciu czarnemi plamami dla uniemożliwienia rozpoznania.

z powodu takich pomyłek zarażali się trądem prawdziwym. Zdarzało się, że w niektórych krajach, np. w Chinach chorych dotkniętych trądem spalano żywcem. Barbarzyńskie to postępowanie hamowało wprawdzie rozwój tej epidemji, lecz kosztem jakich strasznych ofiar! Przyczyna trądu była długi czas nieznana. W r. 1871 lekarz norweski Hansen odkrył zarazek tej choroby, lecz leczenie jej rozpoczęło się na drodze bardziej skutecznej nie więcej jak kilkanaście lat temu przez zastosowanie oleju chaulmoogry. Trąd występuje w postaci trojakiej: guziczkowatej, nerwowej i mieszanej. Pierwsza postać charakteryzuje się powiększeniem gruczołów i licznemi owrzodzeniami skóry, druga — znieczuleniami powierzchni ciała. 80% zachorowań powstaje od zetknięcia się z chorymi na trąd, a okres wylęgania trwać może parę lat. Leczenie choulmoogr'ą jest tem skuteczniejsze, im wcześniej może być rozpoczęte. Stąd wynika potrzeba częstych badań ludności przez lekarzy w krajach, w których trąd jeszcze panuje, w celu wykrywania początkowych okresów choroby. Trudniejszą jest sprawa w tych okolicach globu ziemskiego, dokąd cywilizacja jeszcze nie dotarła. Obecnie istnieje około trzech miljonów trędowatych, rozsianych po różnych okolicach wszystkich części świata.

W Polsce trąd zaczął szerzyć się w XIII wieku po napadach tatarskich, trwał przez XIV i XV wiek i w XVI wygasł, nie przybrawszy nigdy większych rozmiarów. (Przyp. sprawozd.).

Według komunikatu Sekret. Ligi C. K. Nr. 19 1 1929.

Z działalności Polskiego Czerwonego Krzyża

Wyróżnienie P. C. K. na terenie międzynarodym.

Ostatni październikowy zeszyt „Międzynarodowego Przeglądu Czerwonego Krzyża" podaje wyniki konkursu, ogłoszonego w roku 1931 przez Międzynarodową Komisję Standaryzacji Materjału Sanitarnego w zakresie opatrunku indywidualnego.

Polski Czerwony Krzyż wysłał wzór opatrunku indywidualnego sporządzony przez Składnicę P. C. K.

Wzór ten otrzymał siódme miejsce w ogólnej klasyfikacji i następuje bezpośrednio po wzorach nadesłanych przez znane wytwórnie niemieckie i francuskie.

Ten sam październikowy zeszyt „Międzynarodowego Przeglądu Czerwonego Krzyża" zawiera wyczerpujący artykuł nadesłany przez Polski Czerwony Krzyż o Sekcji Informacyjno - Wywiadowczej P. C. K. oraz streszczenie działalności Polskiego Czerwonego Krzyża za rok 1930.

Zjazd Prezesów Zarządów Oddz. P. C. K. wojew. Kieleckiego w Kielcach.

Dnia 11 października 1931 r. odbył się w Kielcach Zjazd Prezesów Zarządów Oddziałów P. C. K. Okręgu Kieleckiego przy udziale przedstawicieli Zarządu Gł. PCK. p. Prezesa L. Darowskiego i Nacz. Dyrektora Dr. B. Zaklińskiego. Obradom przewodniczył Prezes Zarządu Okręgu B. Sosnowski. Reprezentowane były Oddziały: w Busku, Częstochowie, Jędrzejowie, Kielcach, Olkuszu, Opatowie, Pińczowie, Radomiu, Skarżysku, Włoszczowie, Zawierciu i Zagożdżonie. Na porządku obrad były sprawy budżetowe, akcja niesienia pomocy bezrobotnym i organizacja pogotowia drogowego.

Akcję niesienia pomocy bezrobotnym prowadzą już Oddziały w Częstochowie, w Sosnowcu, w Radomiu i w Zawierciu. Pozatem Radom i Częstochowa zorganizowały specjalną pomoc sanitarną. Inne oddziały mają iść za tym przykładem w możliwie krótkim czasie.

W związku z organizowaniem pogotowia drogowego umieszczono w służbie drogowej na terenie województwa Kieleckiego 47 apteczek. Czerwony Krzyż zobowiązał się przeszkolić służbę drogową, uzupełnić leki w apteczkach oraz kontrolować ich zawartość.

Pod koniec obrad Prezes Zarządu Gł. p. L. Darowski wygłosił przemówienie, w którym podkreślił w bardzo dobitny sposób, konieczność w obecnych trudnych czasach intensywnej współpracy całego społeczeństwa pod egidą Czerwonego Krzyża. Następnie p. Prezes nadał odznaki honorowe

Drużyna ratownicza P. C. K. w Skalmierzycach.

Drużyna ratownicza P. C. K. w Skalmierzycach.

Działalność Lotnych Oddziałów Okulistycznych Okręgu Wileńskiego P. C. K. w lecie r. bież., oraz grupa członków władz centralnych P. C. K. i Zarządu Okr. Wil. w czasie wizytacji, Okręgu, w Baranowiczach.

P. C. K. pp. H. Malczewskiej z Zawiercia, Z. Okrajniowej z Olkusza, H. Bełdowskiej i J. Lachniokowi z Kielc i J. Kowalowi z Pińczowa za ich wybitną pracę na polu czerwonokrzyskiem.

Bytność przedstawicieli Zarządu Gł. PCK. w Okr. Łódzkim.

W drugiej połowie października r. b. Prezes Zarządu Gł. p. L. Darowski i Nacz. Dyrektor P. C. K. Dr. B. Zakliński udali się do Łodzi i brali udział w posiedzeniu Komitetu Okręgowego, zorganizowanego bardzo rzeczowo i celowo, gdyż prawie wszystkie oddziały Okręgu wydelegowały swych przedstawicieli i nadesłały przytem bardzo treściwe sprawozdania o swej działalności, opracowane w/g rozesłanych przez Okręg szematów. Wywiązały się wskutek tego ciekawe dyskusje, będące sprawdzianem dokonanej pracy i zachętą do dalszych poczynań.

Władze naczelne P. C. K. zwiedzają Oddziały na terenie Okr. Warszawskiego.

Dnia 7 i 8 listopada r. b. Prezes Zarządu Gł. p. L. Darowski, p. Anna Roszkowska — Prezes Zarządu Okręgu Warszawskiego i p. Dr. B. Zakliński — Nacz. Derektor P. C. K. zwiedzili szereg placówek czerwonokrzyskich na terenie Okręgu Warszawskiego, zatrzymując się w Modlinie, Ciechanowie, Przasnyszu, Mławie, Płocku, Gostyniu, Sierpcu, Kutnie, Łowiczu i Skierniewicach. Objazd miał na celu stwierdzenie, jak oddziały rozwijają swoją pracę w obecnych trudnych warunkach kryzysowych, naogół oddziały wykazały wielką sprawność i szczere zainteresowanie się programem pracy P. C. K.: organizacja drużyn ratowniczych, ich ekwipowanie i przygotowanie samochodów sanitarnych, szkolenie sióstr pogotowia sanitarnego, koła Młodzieży P. C. K., akcja dla bezrobotnych, pogotowie drogowe — oto główne wytyczne, stanowiące obecnie najpopularniejsze gałęzie pracy Czerwonokrzyskiej, prowadzonej prawie wszędzie bardzo umiejętnie i z wielką sumiennością. Zarządy niektórych oddziałów posiadają wysoce wartościowe i ofiarne jednostki, które zawdzięczając swej inicjatywie i wytrwałej i dzielnej pracy potrafiły uzyskać zaufanie i poparcie społeczeństwa, śpieszącego chętnie z współpracą dla tak żywotnych celów społecznych.

Nie wątpimy, iż wkrótce wszystkie Oddziały Okręgu Warszawskiego, wykazujące tyle dobrej woli staną na wysokim poziomie organizacyjnym i będą mogły się chlubić wydatną i owocną pracą.

Lotne oddziały okulistyczne Okręgu Wileńskiego.

Okręg Wileński P. C. K. za przykładem lat ubiegłych, zorganizował dwa lotne oddziały okulistyczne, które rozpoczęły swoją pracę na terenie Wileńszczyzny dnia 15 czerwca r. b. i udzieliły pomocy licznym rzeszom chorych na oczy wśród ludności miejscowej.

Odczyty radiowe z inicjatywy P. C. K.

Z inicjatywy Polskiego Czerwonego Krzyża wygłoszony zostanie przez Radio cykl odczytów w sprawie obrony ludności cywilnej przed okropnościami wojny.

Pierwszy z tych odczytów p. t. „**Gazy, bomby a prawo**" wygłosi p. Leopold Rutkowski, Zast. Naczelnego Dyrektora P.C.K. dn. 6 grudnia r. b. w godz. 16.40 — 16.55.

Odczyty te mają na celu poinformowanie ogółu o wysiłkach czynionych przez świat cywilizowany w imię haseł humanitarnych.

Instruktorka Komisji Głównej Kół Młodzieży P. C. K. w Łasku (woj. Łódzkie).

Instruktorka Kół Mł. P. C. K. w październiku zwiedziła Koła podległe Komisji Oddziałowej w Łasku. Wrażenie, jakie odniosła z odbytych konferencji, śmiało zaliczyć można do rzędu najbardziej dodatnich. Spowodowało to w pierwszym rzędzie zainteresowanie organizacją Kół Mł. P. C. K. wśród nauczycielstwa tamtejszych

szkół powszechnych, wyrażające się starannem prowadzeniem młodziutkich Kół w powiecie Łaskim i samym Łasku. Koła Łaskie w liczbie około 40, powstały przeważnie w czerwcu roku bieżącego, potrafiły jednak przystąpić do pracy, zapoczątkowały konkursy zdrowia, pogadanki higjeniczne, pomoc koleżeńską, opracowują albumy korespondencji międzyszkolnej, prawie wszystkie prenumerują pismo „Czyn Młodzieży P. C. K.", wyczuwa się w pracy tej poparcie nauczycielstwa i zapał młodzieży, oraz obustronne zrozumienie ideologji Czerwonokrzyskiej. Ponieważ Koła są rozrzucone po całym powiecie, a instruktorka miała tylko trzy dni czasu i nie mogła wszystkich Kół odwiedzić, więc dzięki poparciu Pana Inspektora szkolnego z Pabjanic i doskonale obmyślonemu planowi objazdów przez Łaską Komisję Oddz. udało się w kilku punktach skoncentrować przedstawicieli Kół w osobach opiekunów i 2—3 członków zarządu z pośród młodzieży. W ten sposób instruktorka zaznajomiła się z 22 Kołami i ich pracą i mogła udzielić pewnych wyjaśnień i wskazówek. W tem miejscu należy podkreślić, że na konferencje przyjeżdżali nauczyciele i młodzież z odległych nieraz szkół jak i czem kto mógł, więc autobusami, końmi, na rowerach i przychodzili nawet pieszo.

Na zakończenie pobytu w Łasku odbyła się konferencja z Komisją Oddz. Na konferencji tej postanowiono wydawać raz na miesiąc biuletyny, które będą zawierały okólniki, sprawozdania z życia Kół powiatu Łaskiego, instrukcje i t. p. Komisja Oddziałowa Łaska poważnie myśli nad zaangażowaniem stałej instruktorki, któraby objeżdżała Koła Łaskie. Myśl godna naśladownictwa. Jeżeli jednak plan ten nie da się wykonać, to z pośród nauczycielstwa, należącego jako członkowie do Komisji Oddz. będą wybrani lustratorzy Kół, którzy co pewien czas odwiedzać będą Koła. Czynny udział w pracy Czerwonokrzyskiej i wielkie dla niej poparcie i uznanie ma Prezes Kom. Oddz. Łaskiej, pan zastępca inspektora szkolnego z Pabjanic, któremu wiele Komisja Łaska i Komisja Główna zawdzięczają.

Komisji Głównej miło jest za pośrednictwem pisma złożyć najserdeczniejsze podziękowanie PP. Kierownikom i Nauczycielom szkół przy których istnieją Koła Mł. P. C. K. za ich łaskawą i cenną współpracę, a młodzieży życzenia jak najlepszych rezultatów w jej działalności. Ufamy, że miłe członkinie i dzielni członkowie Kół Łaskich nie zawiodą swych Komisyj.

Zamknięcie kursu drużyn ratowniczych P. C. K. w Kamieniu - Koszyrskim.

Dnia 4 października 1931 roku w sali szkolnej w Kamieniu - Koszyrskim odbyło

Rozdanie dyplomów członkom drużyny ratowniczej P. C. K. w Kamieniu Koszyrskim.

się zamknięcie kursu drużyn ratowniczych, oraz uroczyste wręczenie dyplomów słuchaczom. Na uroczystości byli obecni: Starosta Powiatowy, pan E. Skrzyński — protektor kursu, Zarząd Oddziału P. C. K. w Kamieniu - Koszyrskim w osobach: prezesa Oddziału, D-ra Wieligodzkiego, Sekretarza Komendanta P. P. p. Łowczyckiego, Skarbnika p. Grabowskiego, oraz członków zarządu: D-ra Towa, Kierownika Kasy Chorych p. Legutko i Kapitana Kuzileka, oraz licznie zebrani goście.

Zebranie zagaił prezes Oddziału PCK. w Kam. Koszyrskim, Dr. Wieligodzki, który w kilku słowach zapoznał zebranych gości z celem odbytego kursu drużyn ratowniczych, podziękował p. p. wykładowcom, oraz przedstawił zebranym znaczenie drużyn, pierwszych w powiecie, porównując je do cegiełek olbrzymiego gmachu, jakim jest P. C. K.

Po przemówieniu prezesa zabrał głos protektor kursu Starosta pan E. Skrzyński, dziękując prezesowi Doktorowi Wieligodzkiemu za zorganizowanie kursu i przedstawiając znaczenie drużyn podczas pokoju i na wypadek wojny. Następnie odbyło się uroczyste wręczenie przez pana Protektora dyplomów absolwentom kursu.

Bardzo miłą niespodzianką dla zebranych było przemówienie słuchaczki kursu p. E. Mokosówny, która w krótkich acz ładnie wygłoszonych słowach podziękowała panu Staroście za protektorat, panu prezesowi za zorganizowanie kursów oraz p. p. wykładowcom, poczem wręczyła p. protektorowi album z szeregiem zdjęć kursantów podczas pracy.

Po rozdaniu dyplomów zrobiono ogólne zdjęcie, którem została zamknięta wyżej wspomniana uroczystość.

Oddział Włocławski P. C. K. organizuje ratownictwo przeciwgazowe.

Dnia 4 października na rozkaz władz wojskowych w czasie nalotu lotniczego na Włocławek Oddział Włocławski P. C. K. zorganizował ratownictwo przeciwgazowe, wystawiając 4 drużyny ratownicze, liczące ogółem około 80 ludzi i improwizując szpital dla rannych i zagazowanych w świetlicy I Bat. 14 p. p., dokąd odbywała się ewakuacja „rannych“ przez członków drużyn ratowniczych wozami sanitarnemi P. C. K. i gdzie siostry pogotowia sanitarnego P. C. K. zorganizowały osobne oddziały dla chorych i zagazowanych.

Kierowali akcją sanitarną p. Boye, Prezes P. C. K. i kpt. Dr. Pukianiec, szef sanitarny P. C. K. Pracą sanitarną żywo interesował się p. starosta Pohoski, odwiedzając szpital i szczegółowo informując się o całej akcji sanitarnej P. C. K.

Był to pierwszy występ drużyn ratowniczych, których członkowie gorliwie i z całym zapałem wzięli udział w próbie ratownictwa na wypadek nagłych nalotów, eskadry „nieprzyjaciela“.

Drużyna ratownicza P.C.K. w Kamieniu Koszyrskim. Nałożenie opatrunku.

Pokaz obrony przeciwgazowej w Zawierciu.

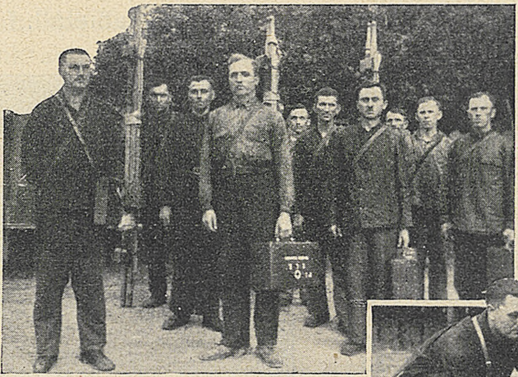
Na początku zeszłego miesiąca odbył się w Zawierciu interesujący pokaz napadu samolotów i obrony przeciwgazowej, z udziałem drużyn ratowniczych P. C. K. i L. O. P. P. Krótko po godzinie 11-tej przed południem wszystkie fabryki zaalarmowały ludność o nadchodzących samolotach. Na ulicę wyległy tłumy. Policja konna i piesza uświadamiała mieszkańców, iż

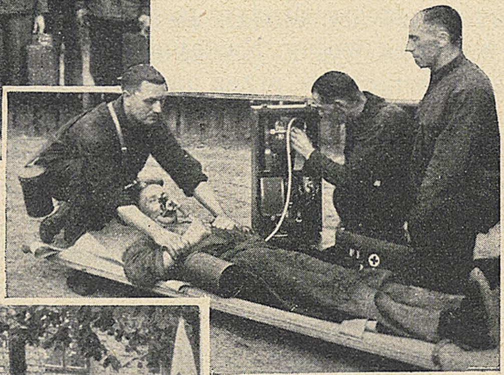
w razie alarmu należy się czemprędzej ukryć. Zewsząd na rowerach, autami, wozami śpieszyli na punkty zborne członkowie drużyn ratowniczych LOPP. i PCK. Naraz na niebie zauważono 4 samoloty, zbliżające się od strony południowej. Przy okrążaniu miasta z samolotów zrzucano rakiety świetlne, które miały maskować bomby gazowe. Na stacji towarowej oraz w fabryce p. Erbego powstały udane pożary, przy których akcją ratowniczą zajęły się straże pożarne. Część ulicy 3-go Maja obok przejazdu została uznana za zakażoną iperytem. Tutaj działała drużyna przeciwiperytowa w maskach i specjalnych kostjumach.

W kilku miejscach urządzone były ambulatorja i stacje opatrunkowe, do których sprowadzano rannych lub zagazowanych. Drużyny Czerwonego Krzyża i LOPP. spisały się dobrze. Znać było wyszkolenie. Całość wypadła pouczająco, pokazy takie o ile nie są połączone z dużemi kosztami, należałoby urządzać częściej, aby nauczyć ludność, jak się powinna zachowywać.

Rozwój drużyn ratowniczych P. C. K. Cukrownia w Środzie.

Cukrownie poznańskie żywo zainteresowały się akcją drużyn ratowniczych P. C. K., czego dowodem jest świeżo powstała drużyna ratownicza P. C. K. w cukrowni w Środzie. Drużyna została przeszkolona pod kierunkiem instruktora głównego drużyn ratowniczych Okręgu Wielkopolskiego P. C. K., przyczem została wyposażona

U góry — Akcja drużyn ratowniczych w cukrowni w Środzie (Okręg Wielkopolski).
Na dole — Pokaz obrony przeciwgazowej w Częstochowie.

przez dyrekcję cukrowni w pełny ekwipunek dla drużyny ratowniczej P. C. K. Bezpośrednim opiekunem i kierownikiem nowopowstałej drużyny jest p. inż. J. Markiewicz, któremu zawdzięczać należy przystąpienie pracowników cukrowni do P. C. K.

W ten sposób Oddział w Środzie posiada obecnie dwie wyekwipowane drużyny ratownicze. Drużyna ratownicza cukrowni przeszła kurs w rekordowym czasie, bo w ciągu 3 tygodni, wykazując na zakończenie duże znajomości i umiejętne zastosowanie wiedzy nabytej.

Oddział P. C. K. w Częstochowie zorganizował ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, zorganizowane przez Oddział P. C. K. w Częstochowie wykazały sprawność personelu punktu sanitarnego P. C. K. Dnia 17 września o godz. 8 rano, z chwilą rozplakatowania obwieszczeń o mających nastąpić ćwiczeniach, został natychmiast załadowany do dwuch samochodów sprzęt sanitarny, z których jeden udał się w jedną, a drugi w drugą stronę Częstochowy i do godziny 11 zostało urządzonych pięć szpitali, z których dwa szpitale dla zaiperytowanych, sześć sanitarnych punktów dzielnicowych, 10 schronów i miejski punkt sanitarny, w których umieszczono skrzynki ogólno - ratownicze, skrzynki przeciwiperytowe, aparaty tlenowe, nosze składane, torby lekarskie i 18 ubrań przeciwiperytowych. Przed każdym szpitalem i punktem sanitarnym zostały umieszczone transparenty z odpowiedniemi napisami, prócz tego zostało rozwiezionych i przybitych na rogach ulic prowadzących do wyżej wymienionych szpitali i punktów sanitarnych 48 wskaźników.

Na sygnał o godzinie 15-tej stanęło do wyznaczonych punktów 9 wyszkolonych drużyn ratowniczych przeciwgazowych, składających się ze 180 osób, zaopatrzonych w maski przeciwgazowe i opaski z napisem „Drużyna ratownicza P. C. K.", 22 lekarzy, 11 felczerów i 38 sióstr pogotowia sanitarnego P. C. K.

W czasie ataku gazowego wysyłane były na ulice zaatakowane patrole sanitarne, składające się z 6 osób, zaopatrzonych w pomoce sanitarne i opaski z napisem „Patrol sanitarny P. C. K.".

O godz. 18-tej na rozkaz Komendy Garnizonu wyżej wymieniona obsada punktów sanitarno-ratowniczych P. C. K. została zwolniona.

Na powtórzony sygnał o godz. 22-ej wyżej wymieniony personel stawił się ponownie na swoje miejsca i pełnił służbę do czasu odwołania ataku gazowego.

O godz. 23 m. 40 rozkazem Komendy Garnizonu zostały zakończone ćwiczenia.

W czasie ataku została dokonana inspekcja przez Prezesa p. E. Wnęka, p. dr. Kędzierską i p. J. Krygiera, przyczem stwierdzono, że w szpitalach, na punktach sanitarnych jak również i w schronach byli

Zarząd Oddziału wraz z członkami drużyn i zaproszonemi gośćmi.

Drużyna Ratownicza Koła Młodzieży Polskiego Czerw. Krzyża w Kielcach.

obecni wszyscy lekarze, felczerzy i siostry pogotowia sanitarnego oraz obecne były w pełnym składzie drużyny ratownicze, a tem samem sprawność organizacyjna okazała się zupełnie dobra.

Święto Czerwonego Krzyża w Lesznie.

Na początku października odbyły się w Lesznie pokazy drużyn ratowniczych P. C. K., połączone z poświęceniem pogotowia ratunkowego. Na uroczystość złożyły się udatne pokazy, jak: poczta sanitarna, opatrywanie rannych i załadowywanie do wozów. Z Poznania przybył główny instruktor drużyn por. Ziembiński. Poświęcony samochód P. C. K. otrzymał nazwę „Krzysztofor".

Polski Czerwony Krzyż i pogotowie drogowe.

Polski Czerwony Krzyż wystąpił do władz o powierzenie mu szkolenia kierowców samochodowych w udzielaniu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. W najbliższym czasie zostaną wydane odpowiednie zarządzenia przez Departament Służby Zdrowia.

Zakończenie IV kursu sióstr pogotowia sanitarnego w Chełmie.

Oddział w Chełmie uroczyście obchodził zakończenie IV kursu sióstr pogotowia sanitarnego P. C. K.

Czerwony Krzyż Zagranicą

Zarządzenia Meklenburskiego Czerw. Krz. w sprawie walki z nędzą w zimie r. b.

(Blätter des Deutsch. R. Kr. Z. 10 1931).

31 sierpnia r. b. Meklenburski Cz. Krzyż wydał następujące wytyczne dla swej organizacji, ujęte w następujące lapidarne zdania (w streszczeniu):

1. Nie czekać — szybko działać!
2. Zostawić jaknajszersze pole miejscowej inicjatywie. żadnych regulaminów! Gdzie działalność nie rozpoczęta — natychmiast ją rozpocząć, w porozumieniu z czynnikami społecznymi i rządowymi.
3. Rozszerzać jak można najdalej Koło

współpracowników, nawiązać kontakt z władzami kościelnemi, przyciągnąć młodzież do współdziałania!

4. Praca nie powinna być podporządkowana poszczególnym ambicjom. Wszystko jedno, kto ujął kierownictwo w swe ręce, byle był kierunek! Jeżeli przypadł on w udziale Czerwonemu Krzyżowi — tem lepiej!

5. Uzgadniać działanie! Jeżeli potrzeba, akcję można decentralizować, nie dopuszczając jednak do rozproszenia wysiłków. Akcja ratownicza powinna być jednolita!

6. W Meklenburgji akcja nazywa się „Meklenburska pomoc nędzy" — w innych miejscowościach Rzeszy, nosi ona inne nazwy, np. pod dewizą: „Pragniemy pomóc!" i t. p. Należy się z tem liczyć!

7. Interesować miejscową prasę!

Następuje wezwanie do gromadzenia zapasów zboża, owoców, jarzyn, ubrania, bielizny, obuwia, do wynajdywania zajęcia bezrobotnym w warsztatach szewckich, krawieckich, w kuchniach ludowych, do ułatwienia przewozu darów i t. p.

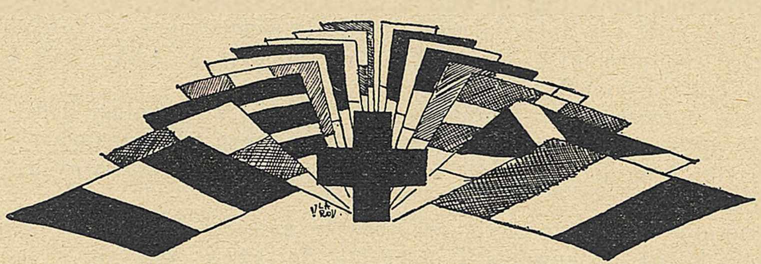
Heski Czerwony Krzyż wezwał do współpracy w akcji tej swe kolumny sanitarne (drużyny ratownicze).

Amerykański Czerwony Krzyż pomaga bezrobotnym.

Amerykański Czerwony Krzyż, pragnąc przyjść z pomocą licznym rzeszom bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych, podał projekt przygotowania większej ilości konserw z jarzyn i owoców, przeznaczonych dla rodzin bezrobotnych. Niebywale obfite urodzaje tegoroczne przyczyniły się niezawodnie do powzięcia tej myśli. Tysiąc sto oddziałów Amerykańskiego Czerwonego Krzyża zgłosiło swe przystąpienie do tej nowej akcji pomocy. Amerykański Czerwony Krzyż ofiarował przeszło miljon skrzynek i słoików na konserwy i zorganizował kursa odpowiedniego przygotowania przetworów z jarzyn i owoców. Tysiące osób zaofiarowały dobrowolnie swoją współpracę w tej dziedzinie. Ministerstwo rolnictwa oraz biuro „Oszczędności narodowych" i inne instytucje przyczyniły się także do tej akcji, do której przystąpiła również bardzo gorliwie młodzież Amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Znaczna ilość Kół Młodzieży Amerykańskiego Czerwonego Krzyża zajęła się przygotowaniem konserw. Skrzynki i słoiki, pochodzące z darów Młodzieży noszą widoczny napis, głoszący o zakazie sprzedaży danego przetworu i wymieniający nazwę Koła, które je przyrządziło.

HISZPANJA.

Hiszpański Czerwony Krzyż w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych postanowił pomagać bezrobotnym w prowincjach Andaluzji i Estramadury, przygarniając w specjalnych kolonjach dziecinnych, mieszczących około 300 dzieci dziatwę rodzin, najbardziej dotkniętych klęską bezrobocia. Przyjmowane są dzieci od lat 4 do 10.

Dział Urzędowy Zarządu Głównego P.C.K.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7068.

Warszawa, dn. 14.X 1931 r.

W sprawie terminu nadsyłania sprawozdań, bilansów i budżetów.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

W myśl uchwały Komitetu Gł. PCK. z dn. 3.X.31 r., termin składania Oddziałowych budżetów na r. 1932, sprawozdań kasowych i bilansów za r. 1931 do Okręgów oznaczony został do dnia 20.II.1932 r., a termin nadsyłania Okręgowych budżetów na r. 1932, sprawozdań kasowych i bilansów za r. 1931 do Zarządu Gł. PCK. — do dnia 15.IV.1931 r.

Wyznaczając późniejsze terminy, Komitet Gł. kierował się troską

1) aby w obecnej trudnej sytuacji gospodarczej, preliminarze budżetowe Oddziałów i Okręgów na r. 1932 oparte były na możliwie dokładnem materjale rachunkowym roku bieżącego,
2) aby pozostawić Zarządom Okręgów dostateczny czas do zanalizowania i skorygowania preliminarzy budżetowych, sprawozdań i bilansów oddziałów,
3) aby budżety, sprawozdania i bilanse wszystkich Oddziałów i Okręgów zatwierdzone zostały przez ich Walne Zgromadzenia.

Wobec powyższego, przypominając podane w piśmie okólnem Nr. 5920 z dn. 28.VII.31 r. ogólne uwagi, dotyczące sporządzania preliminarzy budżetowych, — Zarząd Główny PCK. pozostawia Zarządowi Okręgu wyznaczenie Oddziałom terminu składania preliminarzy budżetowych do Okręgu i odwołuje wyznaczone na dz. 15.XII.31 r. nadsyłanie do Zarządu Gł. PCK. Okręgowych preliminarzy budżetowych.

Zarząd Główny PCK. zauważa jednak

1) że wyznaczony uchwałą Komitetu Gł. PCK. termin nadsyłania budżetu sprawozdania i bilansu, zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie Okręgu, musi być bezwzględnie utrzymana,
2) że budżety, sprawozdania i bilanse Okręgowe obejmować winny wszystkie Oddziały PCK. i
3) że wobec Oddziałów, które nie nadeszlą budżetów, sprawozdań i bilansów, okazując tem swą bezczynność, będzie zmuszony do zastosowania przepisów, przewidzianych w § 42 p. 3 statutu Stowarzyszenia.

Szematy budżetów-sprawozdań Okręgowych rozesłane zostaną w ciągu bieżącego miesiąca.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7313.

Warszawa, dn. 27.X 1931 r.

W sprawie apteczek ratowniczych dla samochodów osobowych.

Do
Zarządu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Zarząd Główny PCK podaje do wiadomości wszystkim Okregom PCK., że według załączonego w odpisie pisma Min. Rob. Publ., Dep. Sl. Zdr. M. S. Wewn. w porozumieniu z Min. Rob. Publ., zatwierdził opracowany przez PCK. typ apteczki ratowniczej dla samochodów osobowych. Apteczki tego typu zaopatrzone godłem i stemplem PCK. Min. Robót Publ. pismem L. 4.XI — 3023 z dn. 19.X.1931 r., zaleciło do użytku wszystkim urzędom państwowym.

Wspomniane apteczki są przygotowane do nabycia w dowolnej ilości z dniem dzisiejszym przyczem cena tych apteczek wynosi: dla urzędów państwowych i komunalnych — zł. 31.— plus koszta opakowania i przesyłki; cena detaliczna dla właścicieli samochodów prywatnych i taksówek — zł. 44.—, a dla członków PCK. — zł. 40.—.

Okręgi, któreby zajęły się akcją rozprzedaży apteczek samochodowych, nabywać je mogą w cenie zł. 34.— plus koszta opakowania i przesyłki. Sprzedając apteczki w detalu po zł. 44.— wzgl. 40 zł. — Okręgi uzyskałyby nowe źródło dochodów.

Apteczki zamawiane przez Okręgi dla urzędów państwowych i komunalnych, liczone będą Okręgom po cenie 31 zł. plus koszta opakow. i przesyłki, i żadnych dochodów Okręg z tego tytułu czerpać nie może.

Zawiadamiam ponadto, że Automobilklub Polski uzyskał również prawo sprzedaży apteczek samochodowych swym członkom przez swe kluby prowincjonalne, na tych samych, co i Okręgi PCK., warunkach.

Zamówienia na apteczki samochodowe należy adresować do Zarządu Gł. PCK. Wpłaty za pobrane apteczki uskuteczniać należy do P. K. O. na konto Nr. 656 Zarz. Gł. PCK. Do bezpośredniego załatwiania spraw, związanych z wysyłką apteczek samochodowych, upoważniona została firma „Laboratorjum D-rów B-ci Hepner" w Warszawie, ul. Elektoralna 18.

Pożądanem jest, aby Okręgi PCK. nawiązały bezpośredni lub za pośrednictwem Oddziałów kontakt z miejscowemi urzędami państwowemi i samorządowemi, które posiadają samochody osobowe, oraz zainteresowały tą sprawą związek właścicieli taksówek, przedstawicielstwa firm samochodowych i rosprzedaży akcesorjów samochodowych, jak również składy materjałów aptecznych.

O ile Zarządy Okręgowe PCK. nie zechcą akcji rosprzedaży apteczek ześrodkować w swych rękach, — Zarząd Gł. PCK. upoważni do tego powyższą firmę.

Prosimy o niezwłoczne wypowiedzenie się co do sprawy, poruszonej w ostatnim ustępie niniejszego pisma.

MINISTERSTWO
ROBÓT PUBLICZNYCH
DEPARTAMENT 4.
Nasza L. dz. XI-3023
W sprawie apteczek samochod.

ODPIS.

Do
Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża
w/m Smolna 6.

Odpowiadając na pismo Nr. 4972 z dn. 7.VII r. b., zawiadamia się, że równocześnie powiadomiono wszystkie Centralne Urzędy Państwowe oraz Automobilklub Polski o opracowaniu przez PCK. typu apteczki samochodowej, który został następnie zatwierdzony przez Dep. Sł. Zdr. M. S. Wewn. do ewent. użytku na samochodach osobowych.

(—) **Rappe**
Naczelnik Wydziału.

Warszawa, dn. 19 października 1931 r.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7330.
W sprawie dalszych oszczędności
w P. C. K.

Warszawa, dn. 28.X 1931 r.

Do
Zarządu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

W związku ze znacznem podwyższeniem od dn. 15 października r. b. taryfy pocztowej, w Zarządzie Gł. PCK. zostały wydane następujące zarządzenia.

1) by pisma i odpowiedzi były wysyłane tylko w wypadkach koniecznych, t. zn. żeby sprawy drobne, niewymagające odpowiedzi decydującej, były pozostawiane bez odpowiedzi. Decyzja w tym przedmiocie została pozostawiona Dyrekcji;
2) czystopisy pism w sprawach mniejszej wagi należy sporządzać na cieńszym papierze, w tym celu, by kilka pism można było równocześnie wysłać do danej instytucji w jednej kopercie i za jedną opłatą. Dlatego też wysyłka pism będzie się odbywała co drugi lub trzeci dzień, z wyjątkiem oczywiście listów pilnych, by zebrane pisma można było wysłać, jak zaznaczono wyżej, w jednej kopercie;
3) zlecono powtórnie nader oszczędne rozchodowanie materjałów piśmiennych;
4) zalecano pierwsze referaty w sprawach drobniejszych sporządzać na pismach wpływających, a poważniejsze — na papierze zużytym, bibułkowym i t. p.;
5) zlecono prowadzenie rozmów telefonicznych, zwłaszcza pozamiejscowych, jaknajoszczędniej i pod ścisłą kontrolą Dyrekcji;

6) wobec zmiejszenia się wszelkich wpływów przeszło o 50%, uznano za rzecz konieczną, że i wszelkie rozchody PCK. muszą ulec zmiejszeniu w tym samym stosunku. Najdrobniejsze nawet zamierzone wydatki muszą być dokładnie rozważone co do ich celowości i konieczności, i decyzje o wszystkich wydatkach zastrzeżone zostały Nacz. Dyrektorowi;
7) polecono wstrzymanie wysyłki pism wszystkim abonentom niewypłacalnym i w stosunku do tego zmniejszenie nakładu pism;
8) zlecono, by wysyłki druków i albumów do Kół Młodzieży w kraju i zagranicą były uskuteczniane w sposób najekonomiczniejszy, w ramach taryfy pocztowej, i były ograniczone do najniezbędniejszych.

Powyższe zarządzenia, obowiazujące z dniem 15 października r. b. w Zarządzie Gł.; na zasadzie uchwały Zarządu Gł. PCK. z dn. 23 b. m. — podaje się do wiadomości Okręgom — dla wykorzystania.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7331.

Warszawa, dn. 28.X.1931 r.

Uchwały Komitetu Głównego
P. C. K. z dn. 7.X 1931 roku.

Do
Zarządu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża

PISMO OKÓLNE.

Zgodnie z uchwałą Zarządu Gł. PCK. z dn. 7.X r. b. mam zaszczyt podać poniżej do wiadomości Zarządowi Okręgu uchwały Komitetu Gł. PCK. z dn. 3.X r. b.:

1) Zatwierdzono bez zmian protokół z posiedzenia Komitetu Głównego w dniu 24.IV.31 r.
2) W przedmiocie Komisji Komitetu Gł., uchwalono powołać do życia 4 Komisje: Organizacyjno-Prawną, Finansowo-Budżetową, Pielęgniarstwa i Kół Młodzieży PCK.

Do Komisji Organizacyjno-Prawnej wybrano pp.:

1. Kryńskiego Włodzimierza,	4. Mec. Lenca Konstantego,	7. Mec. Rymowicza Zygmunta,
2. Kozłowskiego Bolesława,	5. Woj. Bryłę Stanisława,	8. Woj. Sołtana Władysława,
3. Inż. Kołka Jana,	6. Chrzanowskiego Aleksego,	9. Dyr. Szarzyńskiego Dymitra.

Do Komisji Finansowo-Budżetowej wybrano pp.:

1. Gerlacha Emila,	4. Fiedlera Zygmunta,	7. Wieniawskiego Antoniego,
2. Płk. Dr. Gorczyckiego Wł.,	5. Meissnera Jana,	8. Zaborowskiego Zygmunta.
3. Woj. Garapicha Pawła,	6. Dyr. Szarzyńskiego Dymitra.	

Do Komisji Pielegniarstwa wybrano pp.:

1. Dr. Dydańskiego Ludwika,	4. Prof. Jurasza Antoniego,	7. Hr. Tarnowską Marję,
2. Garapichową Felicję,	5. Izydorczykową Marję,	8. Ulrichsową Marję,
3. Błeszyńską Marję,	6. Płk. Dr. Raźniewskiego Z.,	9. Dr. Eberhardta Maksymilj.

Do Komisji Kół Młodzieży PCK. wybrano pp.:

1. Chrzanowskiego Aleksego,	3. Paszkowską Annę,	6. Szumlakowską Irenę,
2. Kujawskiego Kazimierza,	4. Roszkowską Annę,	7. Ulrichsową Marję.
	5. Woj. Sołtana Władysława,	

3) Przyjęto do wiadomości sprawozdanie Zarządu Gł. PCK. z działalności za okres od 1.I do 1.IX b. r., wraz z jednomyślną uchwałą wyrażenia podziękowania Zarządowi Gł. za nader owocną pracę dla P. C. K.
4) Przyjęto do wiadomości oświadczenie Naczelnego Dyrektora PCK., D-ra Zaklińskiego, że w wyniku uchwały Głównej Komisji Rewizyjnej PCK. i Komisji Finans.-Budżetowej PCK., powziętej na wspólnem posiedzeniu w dn. 18.IX.1931 r., projekt reorganizacji rachunkowości Stowarzyszenia PCK., w myśl § 51 statutu, jest w toku opracowania przy udziale rzeczoznawców, i będzie przedstawiony Komitetowi Głównemu do zatwierdzenia po uzgodnieniu go z Komisją Fin.-Budż. i Główną Komisją Rewizyjną.
5) Komitet Główny uchwalił:
   a) zatwierdzić statuty dla Szpitala Gł. i dla Lecznicy P. C. K. w redakcji, załączonej do protokółu Komitetu Gł.,

b) upoważnić Zarząd Gł. do wprowadzania do wyżej wymienionych statutów wszelkich zmian i poprawek, koniecznych dla praktycznego ich zastosowania, wzgl. których wprowadzenia będą wymagały władze państwowe.

Komitet Główny poleca Kuratorjum Szpitala pełnienie powierzonych mu obowiązków do czasu zatwierdzenia nowego statutu Szpitala, z którą to chwilą uznaje Kuratorjum za rozwiązane.

6) Zgodnie z pkt. 1 § 31 statutu PCK., oraz regulaminem wyboru przez Komitety Okręgowe delegatów na Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia PCK., uchwalonym przez Komitet Gł. w dn. 13 kwietnia 1929 r., Komitet Gł. uchwala: upoważnić Zarząd Gł. w porozumieniu z Prezydjum Komitetu Gł. do ustalenia liczby delegatów od poszczególnych Okręgów na Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia PCK., na zasadzie danych, wymienionych w art. 4 wyżej zacytowanego Regulaminu.

7) Komitet Główny uchwalił: Celem usprawnienia pracy sprawozdawczej na rok operacyjny 1931, i skrócenie prowizorjum budżetowego na r. 1932, uważając, że terminy Walnych Zgromadzeń, padane w statucie dla Oddziałów, Okręgów i Ogólnego Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia PCK., są ostateczne, — Komitet Główny na propozycję Zarządu Gł. ustanawia następujące terminy a mianowicie:

dla odbycia Walnych Zebrań Oddziałów PCK. — do dn. 10 lutego,
„ „ „ „ Okręgów „ — „ „ 1 kwietnia;

dla nadsyłania sprawozdań rocznych oraz budżetów i pragramu prac wraz z protokółami Walnych Zebrań:

dla Oddziałów do Okręgów — do 20 lutego,
„ Okręgów „ Zarz. Gł. — „ 15 kwietnia;

8) Poprawki do statutu PCK., zgłoszone przez Okręgi i Zarząd Gł., zreferował p. Sędzia Kozłowski, zaznaczając, że zgłoszono tylko dwie zasadnicze poprawki, a mianowicie: 1) z Okr. Krakowskiego i 2) Okr. Kieleckiego — do §§ 28, 31 i 32, o skasowaniu Komitetów Okręgowych. Pozostałe poprawki mają znaczenie mniejsze. W dyskusji zabierali głos pp.: Meissner, Fiedler, Prezes Kryński, Prezes Darowski, Sędzia Bryła i woj. Garapich, którzy przedstawili wniosek o przegłosowanie w/w poprawek do § 4, 28, 31 i 32 i o odroczenie rozważania pozostałych poprawek na czas nieograniczony.

Po dyskusji Komitet Gł. uchwala: wyżej wymienione wnioski Okr. Krakowskiego — do § 4, i Okr. Kieleckiego — do §§ 28, 31 i 32 — odrzucić. Pozatem żadnych innych wniosków o zmianę statutu w dniu dzisiejszym nie rozpatrywać, odkładając ich załatwienie na czas nieokreślowy.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7519.

Warszawa, dn. 6.XI 1931 r.

W sprawie sprzedaży apteczek autobusowych i drogowych PCK.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Nawiązując do pism okólnych Nr. 5047 z dn. 14.VII-30 r. i Nr. 940 z dn. 28.I-31 r., dotyczących rozprzedaży przez Okręgi PCK. apteczek ratowniczych PCK. autobusowych i drogowych, Zarząd Główny PCK. zawiadamia uprzejmie, że z dniem 1.XI 1931 r. rosprzedaż apteczek odbywać się będzie na zasadach następujących:

1. Okręgi PCK., które zechcąześrodkować w swych rękach rosprzedaż tych apteczek, zgłaszać będą zebrane z terenu działalności Okręgu zapotrzebowania do Zarządu Gł. PCK. w Warszawie, ul. Smolna 6.
2. Cena apteczek ratowniczych autobusowych i drogowych dla Okręgów PCK. wynosi zł. 60.+ koszta opakowania i przesyłki. Przyczem apteczki autobusowe w detalu Okręgi PCK. rozsprzedawać mogą po cenie nie wyżej 70 zł., uzyskując z tego źródła dochodów. Apteczki drogowe, zamawiane przez Okręgi PCK. dla Urzędów Drogowych, sprzedawane być winny po cenie kosztu (t. j. 60 zł. — koszta opakowania i przesyłki), i żadnych dochodów Okręgi z tego tytułu czerpac nie mogą.
3. Okręgi PCK. otrzymują w komis 10 szt. apteczek, uzupełnianych do tej ilości w miarę rozsprzedaży i uregulowania należności.

4. Wysyłkę zamówionych apteczek uskuteczniać będzie firma Laboratorjum D-rów B-ci Hepner w Warszawie, ul. Elektoralna 18.
5. Należność za pobrane apteczki obciążać będzie r-ki Okręgów, i wszelkie wpłaty z tego tytułu uskuteczniać należy do PKO. na konto Zarządu Gł. PCK. Nr. 656.

Wobec przyjęcia na r-k Zarządu Gł. PCK. należności f. Laboratorjum D-rów B-ci Hepner za wysłane Okręgom apteczki, i konieczności dokonania wypłat za wyprodukowane apteczki, — Zarząd Główny PCK. prosi o uregulowanie do Zarządu Gł. PCK. zaległych należności za pobrane apteczki, jak również o niezatrzymywanie w Okręgach uzyskiwanych w przyszłości kwot z tego tytułu.

O ile Zarządy Okręgowe PCK. nie zechcą akcji rozsprzedaży apteczekześrodkować w swych rękach, — Zarząd Gł. PCK. zastrzega sobie wolną rękę co do zorganizowania rozsprzedaży w inny sposób.

Prosimy o niezwłoczne wypowiedzenie się co do sprawy, poruszonej w ostatnim punkcie niniejszego pisma.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY
L. 7587.

Warszawa, dn. 12.XI 1931 r.

W sprawie zezwolenia na umieszczenie skarbonek P.C.K. w kanc. notarjalnych pisarzy hipotecznych i u komorników.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Zarząd Główny PCK. ma zaszczyt przesłać przy niniejszym do wiadomości i wykorzystania odpis pisma p. Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października r. b. Nr. II 8365/31, w sprawie zezwolenia na umieszczenie skarbonek i rozsprzedaż nalepek PCK. w kancelarjach notarjalnych, pisarzy hipotecznych i u komorników.

Jednocześnie proszę uprzejmie o jaknajśpieszniejsze powiadomienie o tem Zarządów Oddziałów PCK. i dopilnowanie, by wszystkie wyżej wymienione urzędy na terenie Okręgu były zaopatrzone w skarbonki i znaczki PCK. do rozsprzedaży.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
WARSZAWA
dnia 31 października 1931 r.
Nr. II. A. 8365/31.

ODPIS.

W sprawie zbiórek na Polski Czerwony Krzyż.

Do
Pana Prezesa Sądu Apelacyjnego
w Warszawie, Lublinie, Wilnie, Katowicach, Poznaniu, Toruniu, Krakowie i Lwowie.

Wskutek prośby Polskiego Czerwonego Krzyża, pragnącego zasilić swe fundusze na cele pomocy bezrobotnym oraz na pomoc więźniom politycznym Polakom, zezwalam na umieszczenie skarbonek i sprzedaż nalepek P. C. K. w kancelarjach notarjalnych na obszarze całego Państwa, tudzież w kancelarjach pisarzy hipotecznych i komorników w okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie.

O tem zawiadamiam Pana Prezesa i proszę o wydanie odpowiednich wskazówek, zarazem zaznaczam, że skarbonek i nalepek dostarczać będą zarządy okręgowe PCK., mający siedziby w miastach wojewódzkich i będą też przeprowadzały rozrachunki z tytułu ofiar na PCK.

Minister
(—) **Michałowski**

Dnia 31 października 1931 roku.
Nr. II. A. 8365/31.
Do Nr. 6700.

Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi
(Zarząd Główny)
w Warszawie

Ministerstwo Sprawiedliwości przesyła do wiadomości odnośnie do pisma z dnia 29 września 1931 r. z zaznaczeniem, że przytoczony wyżej reskrypt był rozesłany wszystkim prezesom sądów apelacyjnych.

Naczelnik Wydziały
(—) **podpis nieczytelny**

Za zgodność:

Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

WYDAWNICTWA i BROSZURY P. C. K. DO NABYCIA W BIURZE ZARZĄDU GŁÓWNEGO P. C. K.

Zamówienie należy kierować do Zarządu Głównego P. C. K. Wydział Organizacyjno-Propagandowy, Warszawa, ul. Smolna 6. (Tel. 235-29).

Sanitarne.

1. Organizacja Drużyn Ratowniczych 0,75 zł.
2. Tymcz. Instrukcja do „Org. Drużyn Ratowniczych" . . . . 0,15 zł.
3. Organizacja i Szkolenie Sióstr pogotowia sanitarnego . . . . . . 0,80 zł.
4. Wytyczne do wykładów z pielęgniarstwa. . . . . 0,20 zł.
5. Instrukcja organizacyjna punktu Sanitarno-odżywczego . . . . . 0,75 zł.
6. Repetitorjum z Gazoznawstwa, wyd. II — por. M. Ziembiński . . 3,00 zł.
7. Kompl. tabl. „Ratownictwo w obrazach" . . . . 5,00 zł.
8. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach . . . . 0,10 zł.
9. Zarys Higjeny Szpitalnej i Djetetyki Kpt. Dr. Stanisław Wszelaki . . . 0,50 zł.
10. Lotne Oddziały Okulistyczne. II w. 0,50 zł.
11. Ratownictwo w wyp. nieszczęśliwych zatruciach gazami bojowemi Kaz. Raczyński . . . . 2,50 zł.
12. Tablice orjentacyjne o gazach bojowych na użytek szkolenia personelu instruktorskiego . . . . . 2,00 zł.
13. Zarys dziejowy rozwoju bojowych środków chemicznych. — Płk. dr. Zembrzuski . . . . 0,70 zł.
14. Korpus Sióstr P. C. K. . . . . . 0,40 zł.
15. Obrona Przeciwgazowa. — Por. Zdz. Marynowski . . . . 5,50 zł.
16. Okólnik w sprawie pogotowia ratowniczego drogowego . . . . . 0,15 zł.

Organizacyjno-propagandowe.

1. Rozporządz. Prezyd. i Statut P.C.K. 0,25 zł.
2. Znaczenie i Cel P. C. K. . . 0,25 zł.
3. Pomóż P. C. K. ratować Ciebie . . 0,20 zł.
4. Wydawnictwo Jubileuszowe P.C.K. 0,60 zł.
5. P.C.K. Rocznik poświęcony Kongresowi Medyc. i Farm. . . . . 0,60 zł.
6. Portret Papieża . . . . 0,25 zł.
7. Wykaz Ewidencyjny SS. Pogotowia Sanit. P. C. K. . . . . 00,1 zł.
8. Karta Ewidenc. SS. Pogot. Sanitar. 0,02 zł.
9. Znaczki:
   a) dla instruktorów głównych . . 5,00 zł.
   b) dla komendantów Drużyn rat. 4,00 zł.
   c) dla zastępców komen. Druż. rat. 3,50 zł.
   d) dla członków dożywotnich. . . 7,50 zł.
   e) dla członków rzeczyw. ze szpilką 0,50 zł.
   f) „ „ „ z agrafką 0,52 zł.
   g) „ „ „ z zakrętką 0,55 zł.
   h) dla członków Kół Młodz. P.C.K. 0,50 zł.
10. Opaski na karty do gry po 20 i 50 gr. (2 opaski). . . . . . . 0,02 zł.
11. Znaczki na karty członkowskie po 50 i 25 gr. za 1000 szt. . . . 2.00 zł.
12. Karty członkowskie . . . . 0,02 zł.
13. Znaczki P. C. K. do naklejania na podania etc. po 1 zł., 50 gr., 20 gr. i 10 gr. — 1000 szt. . . . . 2,00 zł.
14. Szyldy dla Oddziałów P.C.K. metalowe emaljowane . . . . . . 25,00 zł.
15. Świadectwa dla Sióstr Pogotowia Sanitarnego P. C. K. z ukończenia kursu 1 egz. . . . . 0,15 zł.
16. Kwitarjusze . . . . 1,00 zł.

Broszury Młodzieży Czerw. Krzyża.

1. O Kołach Młodz. C. K.—K. Kujawskiego . . . . 0,10 zł.
2. Komplet druków informacyjnych (regulamin, wskazówki i ulotki) . 0,20 zł.
3. Karty do konkursu zdrowia . . . 0,02 zł.
4. Broszura o korespondencji międzyszkolnej . . . . 0,20 zł.
5. Rok Czynu Młodzieży P. C. K. . . 1,00 zł.
6. Ulotka o koresp. międzyszkoln. . 0,02 zł.
7. Karty członk. dla młod . . . . . 0,02 zł.
8. Ucieszna historyjka o Fipciu. Porazińskiej . . . . 0,80 zł.
9. Klimcia — Straszek. Porazińskiej 0,70 zł.
10. Komplet afiszy Kół Młodzieży . . 3,50 zł.
11. Podręcz. Ratow.—Dr. J. Misiewicz. 1,00 zł.

Wydawnictwa różne.

1. Praca Samarytańska i społeczna kobiet polsk. w powstaniu styczniowem gen. Dr. Fr. Białokur . . 3,00 zł.
2. Propaganda — jej metody i znaczenia Wł. Baliński . . . . 6.00 zł.
3. Nasze rośliny lekarskie. — Wacł. S. Strażewicz . . . . 2,50 zł.
4. Zagadnienia rewizji Konwencji Genewskiej w stosunku do charakteru wojny współczesnej — Dr. Ludwik Zembrzuski płk. lek. . . . . . . 1.40 zł.
5. Rola kobiety w dziejach obcej i polskiej wojskowej służby zdrowia Dr. Ludwik Zembrzuski płk. lek. 1.50 zł.

Zamówienie uskutecznia się tylko za zaliczeniem pocztowem, o ile jednocześnie przy zamówieniu nie będzie wpłacona należność do P. K. O. Konto czek. 10.540.

Drukarnia
PIOTR PYZ i S-ka
w Warszawie
Miodowa 8